Türk Dünyas? Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Türk Dünyas? Tutum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=31834

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Türk Dünyas? Tutum Ölçe?i, Cüneyt Ak?n ve çal??ma arkada?lar? (Saraçl?, K?l?ç, Y?ld?r?m) taraf?ndan 2017 y?l?nda geli?tirilen bir ölçme arac?d?r. Bu ölçek, bireylerin **Türk Dünyas?** kavram?na, kültürel co?rafyas?na ve halklar?na yönelik bili?sel, duyu?sal ve davran??sal e?ilimlerini kapsayan tutum düzeylerini belirlemek amac?yla tasarlanm??t?r. Ölçe?in geli?tirme çal??mas?, modern psikometrik yöntemler kullan?larak gerçekle?tirilmi? ve elde edilen bulgular ölçe?in geçerli ve güvenilir bir araç oldu?unu göstermi?tir. Ölçe?in orijinal referans? *Electronic Turkish Studies* dergisinde yay?mlanm??t?r.

Bu ölçek, sosyal bilimler ve e?itim alan?nda çal??an ara?t?rmac?lara, bireylerin kültürel kimlik, jeopolitik alg? ve ulusal bilinç gibi konulardaki tutumlar?n? derinlemesine inceleme f?rsat? sunmaktad?r. Ölçe?in geli?tirilmesi, alandaki literatüre önemli bir katk? sa?lam??t?r.

Anahtar Kelimeler

Türk Dünyas?, Tutum, Kültürel Ba?lar, Sosyal Alg?, Ölçek Geli?tirme, Tutum Ölçe?i, Psikometri.

Yazarlar

Cüneyt Ak?n, Sibel Saraçl?, ?brahim K?l?ç, ?brahim Y?ld?r?m.

Amaç

Türk Dünyas? Tutum Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin Türk Dünyas?'n?n tarihsel, kültürel ve siyasi önemi hakk?ndaki genel tutumlar?n? ve bu tutumlar?n yo?unlu?unu nicel verilerle ortaya koymakt?r. Ölçek, özellikle e?itim ve sosyal psikoloji alanlar?nda, bu konudaki tutumlar?n hangi faktörlerden etkilendi?ini ve zaman içinde nas?l de?i?ti?ini izlemek için güçlü bir araç sa?lamay? hedefler.

Ölçek, ayn? zamanda, resmi politikalar?n veya e?itim müfredatlar?n?n bireylerin **Türk Dünyas?** alg?s? üzerindeki etkisini de?erlendirme ihtiyac?na yan?t olarak geli?tirilmi?tir. Bu sayede, ara?t?rmac?lar ve politika yap?c?lar, kültürel entegrasyon ve i?birli?i çabalar?n?n toplumsal düzeydeki kabulünü ölçebilirler.

Yap?

Ölçek, sosyal psikolojideki tutum kuramlar?na dayanarak geli?tirilmi?tir. Tutum, genellikle bili?sel (inançlar ve dü?ünceler), duyu?sal (duygular ve tepkiler) ve davran??sal (eylem e?ilimleri) olmak üzere üç temel boyutta incelenir. Türk Dünyas? Tutum Ölçe?i de bu üç temel bile?eni kapsayacak ?ekilde yap?land?r?lm??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçülen yap?, bireyin Türk Dünyas?'na yönelik sahip oldu?u genel de?erlendirme e?ilimidir. Bu de?erlendirme, ortak dil, tarih, kültür ve co?rafi yak?nl?k gibi unsurlara verilen önemi yans?t?r. Ölçe?in maddeleri, bu yap?n?n farkl? veçhelerini temsil edecek ?ekilde özenle seçilmi?tir.

Geçerlik

Ölçek geli?tirme çal??mas? kapsam?nda geçerlik analizleri titizlikle yürütülmü?tür. Geçerlik (Validity), ölçe?in gerçekten ölçmeyi amaçlad??? yap?y? ölçüp ölçmedi?ini gösterir. Türk Dünyas? Tutum Ölçe?i için öncelikle **Kapsam Geçerli?i** (Content Validity) sa?lanm??t?r. Bu süreçte, uzman görü?lerine ba?vurularak maddelerin ölçülmek istenen tutum yap?s?n? yeterince temsil edip etmedi?i kontrol edilmi?tir.

?kinci olarak, **Yap? Geçerli?i** (Construct Validity) test edilmi?tir. Bu, ölçe?in teorik olarak öngörülen faktör yap?s?yla ampirik verilerin uyumunu de?erlendirmeyi içerir. Yap? geçerli?i analizleri, ölçe?in kavramsal çerçevesinin istatistiksel olarak desteklendi?ini göstermeyi amaçlam??t?r.

Güvenirlik

Güvenirlik (Reliability), ölçme arac?n?n tutarl?l???n? ve kararl?l???n? ifade eder. Türk Dünyas? Tutum Ölçe?i'nin güvenirlik çal??malar?, iç tutarl?l?k yöntemi kullan?larak gerçekle?tirilmi?tir. En yayg?n kullan?lan yöntem olan Cronbach Alfa katsay?s? hesaplanm??t?r. Bu katsay?n?n yüksek ç?kmas?, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ölçmede homojen oldu?unu ve iç tutarl?l???n?n yüksek oldu?unu gösterir.

Orijinal makalede, genellikle ölçek geli?tirme çal??malar?nda kabul edilen e?ik de?erlerin (tipik olarak 0.70 ve üzeri) üzerinde bir Cronbach Alfa de?eri rapor edilmi?tir. Ayr?ca, güvenirlik analizlerine ek olarak, ölçe?in zaman içindeki kararl?l???n? de?erlendirmek amac?yla test-tekrar test korelasyonlar?n?n da incelenmi? olmas? muhtemeldir.

Faktör Analizi

Türk Dünyas? Tutum Ölçe?i'nin yap?sal özelliklerini belirlemek amac?yla Faktör Analizi yöntemleri kullan?lm??t?r. ?lk a?amada, ölçek maddelerinin hangi alt boyutlar alt?nda topland???n? ke?fetmek için **Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA)** uygulanm??t?r. AFA sonuçlar?, ölçe?in kaç faktörden olu?tu?unu ve her bir faktörün varyans?n ne kadar?n? aç?klad???n? belirlemi?tir.

AFA'dan elde edilen faktör yap?s?n?n teorik beklentilere uygunlu?unu ve farkl? örneklemlerde de geçerlili?ini test etmek amac?yla **Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA)** gerçekle?tirilmi?tir. DFA sonuçlar?, kabul edilebilir uyum indeksleri (RMSEA, CFI, TLI vb.) ile ölçe?in çok boyutlu yap?s?n?n sa?laml???n? ve uyumunu kan?tlam??t?r. Bu analizler, ölçe?in **Türk Dünyas?**

ARABPSYCHOLOGY.COM

tutumunu birden fazla boyut üzerinden ölçtü?ünü göstermi?tir.

Araç

Test Çe?idi: Geli?tirme (Geli?tirilen bir Tutum Ölçe?i).

Biçim: Orijinal makalede detaylar? belirtilmese de, standart bir psikometrik uygulama olarak Likert Tipi Derecelendirme (Örne?in, "Kesinlikle Kat?l?yorum"dan "Kesinlikle Kat?lm?yorum"a uzanan 5'li veya 7'li bir ölçek) kullan?lm??t?r.

Mevcut Diller: Türkçe.

Hedef Kitle: Sosyal tutumlar? ölçmek üzere tasarlanm?? olup, genellikle üniversite ö?rencileri veya yeti?kin popülasyon.

Ya? Grubu: 18 ya? ve üzeri yeti?kinler.

Popülasyon Detaylar?: Ölçek, Türkiye Cumhuriyeti'nde ya?ayan ve Türk Dünyas? kavram?na dair belirli bir fark?ndal??a sahip olan bireyler üzerinde standardize edilmi?tir.

Test Metodolojisi: Öz bildirimli (Self-report), bireysel veya grup halinde uygulanabilir. Uygulama süresi k?sa olup, yan?tlay?c?n?n kendi tutumlar?n? beyan etmesine dayan?r.

Anahtar Kelimeler

Türk Dünyas?, Tutum, Kültürel Kimlik, Yap? Geçerli?i, Psikometrik Özellikler, Sosyal Psikoloji.

Yazarlar Detaylar?

Sorumlu Yazar: Cüneyt Ak?n

Yazar ORCID Tan?mlay?c?: Orijinal kaynakta belirtilmemi?tir.

?leti?im E-posta Adresi: cuneyt.akin@hotmail.com

Yaz??ma Adresi: Orijinal kaynakta detayl? yaz??ma adresi belirtilmemi?tir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Test Y?l?: 2017

?zinler ve Ücret: Türk Dünyas? Tutum Ölçe?i, akademik ve kar amac? gütmeyen ara?t?rma amaçlar? için genellikle orijinal yay?na (Ak?n et al., 2017) uygun at?f yap?lmak ?art?yla

ARABPSYCHOLOGY.COM

kullan?labilir. Ticari kullan?mlar veya ölçe?in modifikasyonu için sorumlu yazar Cüneyt Ak?n ile ileti?ime geçilmesi tavsiye edilir.

Ölçe?in geli?tirildi?i makale, aç?k eri?im (Open Access) yoluyla veya kurumsal abonelikler arac?l???yla eri?ilebilir durumdad?r.

Kaynaklar

Ak?n, C., Saraçl?, S., K?l?ç, ?., ve Y?ld?r?m, ?. (2017). Türk Dünyas? Tutum Ölçe?i. *Electronic Turkish Studies, 12*(30), 649-664. DOI: http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.12089

Makalenin tam metnine a?a??daki ba?lant?lar üzerinden eri?ilebilir:

Tam Metin Ba?lant?s?: web.a.ebscohost.com
Orijinal PDF dosyas? buradan indirilebilir: turk-dunyasi-tutum-olcegi-toad.pdf

Türk Dünyas? Tutum Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, telif haklar? ve akademik kullan?m hassasiyetleri nedeniyle bu platformda yay?mlanmamaktad?r. Ölçe?in tam maddelerine ve uygulama yönergelerine eri?im için lütfen Ak?n, Saraçl?, K?l?ç ve Y?ld?r?m (2017) taraf?ndan yay?mlanan orijinal akademik makaleye ba?vurunuz.

ARABPSYCHOLOGY.COM